

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **L. B.**
nar. X, státní příslušnost Moldavská republika
t. č. pobytem X
zastoupen advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 18, Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2021, č. j. OAM-787/ZA-ZA11-K01-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobce je státním příslušníkem Moldavské republiky (dále jen „Moldavsko“), kterou Česká republika považuje (s výjimkou Podněstří) za bezpečnou zemi původu (§ 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb.).
2. Vzhledem k výpovědi žalobce a ke shromážděným informacím o zemi původu lze podle žalovaného považovat v případě žalobce Moldavsko za bezpečnou zemi původu. Žalobce neprokázal opak. Žalobce žil ve městě X na severu země.
3. Za důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu označil výhrůžky ze strany policejního

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

vyšetřovatele, který po něm požadoval informace o předsedovi strany Naše strana R. U., a obava z „likvidace“ ze strany tohoto uskupení kvůli informacím, kterými disponuje jako bývalý řidič náčelníka ochranky předsedy Naší strany.

4. Z informací o zemi původu (Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu z listopadu 2020) podle žalovaného mimo jiné vyplynulo, že v únoru 2019 se uskutečnily parlamentní volby, které pozorovatelé OBSE označili za svobodné a spravedlivé (nicméně zaznamenali obvinění z nakupování hlasů a zneužití státních prostředků). Následnou ústavní krizi (dva prezidenti a dvě vlády) vyřešil v červnu 2019 Ústavní soud ve prospěch nové koaliční vlády složené z proevropského bloku a proruských socialistů. Po rozpadu této koalice v listopadu 2019 tehdejší prezident D. pověřil sestavením nové vlády Iona Chicu, jehož vládu parlament schválil. V listopadu 2020 se v Moldavsku uskutečnily prezidentské volby a prezidentkou se stala bývalá premiérka a ekonomka Světové banky M. S. Z informací o zemi původu dále vyplývá, že civilní úřady dodržují kontrolu nad bezpečnostními složkami. Mimo kontrolu vlády zůstává tzv. Podněstří, které se od Moldavska odtrhlo v roce 1991 a je z velké části závislé na Rusku. Závěrem zmiňovaná zpráva uvádí, že (s výjimkou Podněstří) Moldavsko splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu.
5. Žalovaný zdůraznil zvýšené důkazní břemeno v případě žadatelů pocházejících z bezpečné země původu. Tomuto požadavku žalobce nedostál. Byť podle výše citované zprávy o Moldavsku nelze vyloučit existenci případů pronásledování spadajících zejména do kategorie „nepřiměřeného nebo diskriminačního trestního stíhání nebo trestání“ politických oponentů, jejich obhájců, ochránců lidských práv nebo aktivistů občanské společnosti, žalobce do některé z těchto kategorií jednoznačně nespadá. Samotnou presumpci Moldavska jako bezpečné země žalobce nerozporoval. Z jeho výpovědi nelze dovodit, že by patřil mezi zmíněné skupiny osob nebo že by v souvislosti s takovou činností s ním bylo vedeno trestní řízení. Byť žalobce spojuje svoji osobu se stranou Naše strana, uvedl, že nebyl politicky aktivní, a své potíže dává do souvislosti s tím, že byl zaměstnán jako řidič vedoucího ochranky předsedy strany.
6. Podle žalovaného podal žalobce žádost zcela účelově. Podle Informace OAMP Moldavsko – Politické strany a stranický systém z června 2018 R. U. (předseda a klíčová osobnost strany Naše strana) uprchl z Moldavska do Ruska již v říjnu 2016 z důvodu obvinění z vraždy a následného zatykače. Steží lze proto připustit tvrzení žalobce, že ještě v roce 2017 či dokonce i v roce 2018 pracoval jako řidič náčelníka ochranky uvedeného politika, neboť R. U. se v tu dobu na území Moldavska již nenacházel. Pokud by státní orgány považovaly žalobce za zdroj informací o R. U., vyšetřovaly by žalobce již dříve (pravděpodobně již v roce 2016), nikoliv až v rámci předvolební kampaně v roce 2020. Prezidentské volby vyhrála v listopadu 2020 bývalá premiérka a ekonomka Světové banky M. S., která vyhrála nad dosavadním prezidentem D. Žalovaný dodal, že žalobce tvrzené obavy z telefonátu nijak neřešil, nikam si nestěžoval a neobrátil se na státní orgány o pomoc, nevyužil tedy všech dostupných prostředků ochrany v zemi původu.
7. Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu bezprostředně po svém příjezdu v srpnu 2020, ale až po téměř třech měsících, kdy mu skončil povolený pobyt na základě bezvízového styku. Z výpovědi žalobce nevyplynuly žádné skutečnosti, které by mu bránily obrátit se na státní orgány bezprostředně po vstupu na území ČR. Žalobce žil po svém příjezdu u přátel, volně se pohyboval a podnikal kroky k tomu, aby zde pracoval. Žalovaný uzavřel, že důvodem žalobcovy žádosti byla prostá snaha o legalizaci pobytu, která však důvodem pro udělení mezinárodní ochrany být

nemůže. Žalobce neprokázal, že v jeho případě nelze považovat Moldavsko za bezpečnou zemi původu.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

8. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž namítl, že napadené rozhodnutí považuje za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám správního řízení. Řízení bylo jednostranné a neobjektivní. Žalovaný porušil povinnost postupovat v souladu s právními předpisy a zásadami činnosti správních orgánů. Napadené rozhodnutí je nedostatečně odůvodněno a žalovaný chybně vyložil zákon.
9. Dále žalobce namítl, že informace o zemi původu použité žalovaným nejsou aktuální. Žalovaný byl povinen posoudit aktuální informace a zjistit přesně a úplně skutečný stav věci. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu, protože mu v Moldavsku hrozí reálné nebezpečí a vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti. V Moldavsku je také problém s dodržováním lidských práv. Dochází k zastrasování novinářů, umlčování obránců lidských práv, věznění z politických důvodů a mučení vězňů.
10. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na napadené rozhodnutí a správní spis. Je přesvědčen, že shromáždil relevantní a aktuální informace o zemi původu žalobce, napadené rozhodnutí odpovídá konkrétním okolnostem posuzované věci a je dostatečně odůvodněno. V rámci správního řízení byl žalobce seznámen s podklady rozhodnutí, ale nechtěl se k nim nijak vyjádřit, ani nenavrhl doplnění. Žalobce neunesl důkazní břemeno, které má žadatel pocházející z bezpečné země původu. V Moldavsku svou situaci nijak neřešil a nevyužil dostupné prostředky ochrany.

III. Jednání

11. Při jednání dne 19. 8. 2021 účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích.
12. Žalobce uvedl, že jeho problémy v zemi původu souvisely s tím, že pracoval jako řidič náčelníka ochranky R. U., který se měl stát prezidentem. Dva roky tedy seděl aktivně vedle uvedeného náčelníka, dostal se proto do dění okolo strany Naše strana. Ví proto hodně věcí, které zajímají jiné lidi. Obává se, že je z tohoto důvodu v ohrožení života. Je sledován ze dvou stran. Žalovaný zpochybnil tvrzení žalobce tím, že R. U. byl nějakou dobu v Rusku, ale žalobce nebyl přímo u něj, pracoval u ochranky. Nikdo mu bohužel uvedené skutečnosti nepotvrdí, protože se každý bojí. Žalobce nemohl požádat o ochranu ve své zemi, protože se i tam schovával. Žalobci bylo řečeno, že když se vrátí, zavrou jej, protože jej budou chtít umlčet. R. U. je nyní poradcem nové prezidentky. Žalobce dodal, že si v ČR hledá místo jako svářeč, pokud by dostal azyl, mohl by zde začít pracovat a nebyl by závislý na dávkách. Chtěl by tady začít nový život v klidu. Dále žalobce namítl, že v napadeném rozhodnutí je uvedeno, že Moldavsko „lze“ považovat za bezpečný stát, nikoliv že „je“ bezpečným státem.
13. Žalovaný poukázal na to, že při jednání nepoukázal ze strany žalobce žádné konkrétní vady, které by odůvodňovaly zrušení napadeného rozhodnutí.
14. Soud zamítl návrh žalobce na provedení důkazu listinou – informací z webové stránky Wikipedia o životě a politické kariéře R. U., protože měl skutkový stav vzhledem k žalobním námitkám, které byly včasné uplatněny, za dostatečně zjištěný.

IV. Posouzení žaloby soudem

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 26. 1. 2021; žaloba byla odeslána dne 8. 2. 2021), osobou k tomu oprávněnou a splňuje

všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů.

16. Žaloba není důvodná.
17. Žalobce brojí proti zamítnutí jeho žádosti o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle kterého se žádost zamítne jako zjevně nedůvodná, „*jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*“.
18. Moldavsko (s výjimkou Podněstří) bylo zařazeno mezi bezpečné země původu novelou vyhlášky č. 328/2015 Sb. provedenou vyhláškou č. 68/2019 Sb.
19. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě aplikace institutu bezpečné země původu se uplatní vyvratitelná domněnka, že země původu dodržuje mezinárodní závazky v oblasti lidských práv, a že tedy žadateli nehrozí pronásledování ani vážná újma ve smyslu zákona o azylu. Je proto na žadateli, aby tuto domněnku vyvrátil. Z tohoto důvodu také není chybou, pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že Moldavsko „*lze*“ považovat za bezpečnou zemi původu.
20. Například v usnesení ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli [...]. Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.*“ Tentýž názor Nejvyšší správní soud vyslovil již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS, V poslední době jej pak potvrdil např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020-23, a v usneseních ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-34, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020-30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020-34, či ze dne 4. 12. 2020, 3 Azs 129/2020-68.
21. Jediným důvodem pro přijetí žádosti k věcnému přezkumu může být v případě žadatele pocházejícího z bezpečné země pouze prokázání, že tuto zemi nelze ve vztahu k němu považovat za bezpečnou. Pokud tuto skutečnost nedoloží, podle § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že „*[j]sou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*“ Uvedená právní úprava (a konstantní judikatura k ní se vztahující) umožňuje žalovanému v případě, že cizinec pochází z bezpečné země, se věcně nezabývat jeho žádostí o mezinárodní ochranu, pokud cizinec neprokáže, že v jeho případě nelze domovskou zemi považovat za bezpečnou.
22. Žalovaný považoval tvrzení žalobce za nedostatečná, k tomu aby výše popsanou domněnku vyvrátila, a především za nevěrohodná. Žalobce spojoval své problémy s tím, že zná kompromitující informace o předsedovi strany Naše strana U. Tyto informace se měl dozvědět díky tomu, že od roku 2016 pracoval jako řidič náčelníka ochranky uvedeného

politika. S touto prací měl skončit v roce 2018. Žalovaný z informací o zemi původu zjistil, že R. U. v roce 2016 uprchl z Moldavska, protože byl na něj vydán zatykač. Podle žalovaného je proto nevěrohodné tvrzení, podle kterého žalobce pracoval v Moldavsku jako řidič náčelníka ochranky tohoto politika ještě v roce 2017 nebo 2018. R. U. v té době totiž v Moldavsku nebyl. Dále žalovaný poukázal na to, že I. D., s nímž žalobce rovněž spojoval své problémy, již od listopadu 2020 není prezidentem. Žalovaný dodal, že se žalobce navíc kvůli tvrzeným problémům neobrátil na státní orgány, a nevyužil tak ochrany v zemi původu.

23. Proti těmto závěrům napadeného rozhodnutí žalobce v žalobě nic nenamítl. Soud je vázán rozsahem a obsahem žaloby (§ 75 s. ř. s.). Rozšířit žalobu o další žalobní body může žalobce jen ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Ve věcech mezinárodní ochrany tato lhůta činí 15 dnů od doručení rozhodnutí žalovaného (§ 32 odst. 1 zákona o azylu).
24. Žalobce vznesl v žalobě (resp. v žalobní lhůtě) námitku, že informace o zemi původu nebyly aktuální. Soud neshledal tuto námitku důvodnou. Žalobce ji formuloval pouze obecně, neoznačil konkrétní informace použité žalovaným, které podle něj byly již zastaralé a neplatily ve vztahu k nyní posuzované věci. Zprávy shromážděné žalovaným pocházejí z let 2018 a 2020, vztahují se tedy k době, která je relevantní pro posouzení tvrzení žalobce. Žalobce tvrdil, že jako řidič náčelníka ochranky pracoval do roku 2018, proto i zprávy z roku 2018 jsou ve vztahu k posuzované věci aktuální. Krom toho si žalovaný opatřil taky informace vztahující se k období, které předcházelo odchodu žalobce z Moldavska. Soud proto neshledal, že by žalovaný nedostal požadavku na shromáždění aktuálních informací o zemi původu.
25. Dále žalobce v žalobě pouze obecně uvedl, že v Moldavsku dochází k zastrahování novinářů a obránců lidských práv a k věznění z politických důvodů. Neuvedl však žádné skutečnosti, za nichž by plynulo, že by mezi tyto skupiny patřil a že by byl z tohoto důvodu ohrožen. Jak již však soud výše uvedl, žalobce žil v bezpečné části Moldavska, v takovém případě bylo na něm, aby prokázal, že Moldavsko pro něj bezpečnou zemí původu není.
26. Nelze souhlasit ani se zcela obecnou námitkou, podle které žalovaný postupoval jednostranně a neobjektivně. Nesouhlas s věcným posouzením nelze zaměňovat za neobjektivní přístup.
27. Vzhledem ke značné obecnosti žalobních námitek soud odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, podle kterého je žalobní bod způsobilý projednání v té míře obecnosti, v níž byl formulován.
28. Ostatní námitky uplatněné až při jednání soudu jsou s ohledem na výše uvedené opožděné. Soud si je vědom, že při podání žaloby nebyl žalobce zastoupen advokátem, v žalobě ovšem chybí především skutková tvrzení, která žalobce nepochybně mohl uvést i bez právní pomoci, neboť je to on sám, kdo nejlépe dokáže popsat svou situaci v zemi původu a události, které prožil.
29. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalovaný zjistil stav věci v rozsahu, který byl potřebný pro posouzení podmínek aplikace § 16 odst. 2 zákona o azylu, jeho závěr o zjevné nedůvodnosti žalobcovy žádosti je souladný se zákonem a je dostatečně a přezkoumatelně odůvodněn.

30. Závěrem soud doplňuje, že chce-li žalobce setrvat na území ČR, musí řešit svou situaci v režimu zákona o pobytu cizinců. Mezinárodní ochrana neslouží k legalizaci pobytu cizinců, kteří pozbyli či nezískali pobytové oprávnění (viz např. rozsudky NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003 46, č. 18/2003 Sb. NSS, nebo ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 81, či usnesení ze dne 24. 1. 2017, č. j. 2 Azs 264/2016 59).

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

31. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
32. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. srpna 2021

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně